

Beleidsplan

2025 – 2030

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Monumentenstichting Harlingen	4
Missie:	4
Doelen:	4
Ontstaan en ontwikkeling:	4
Bestuur:	5
Bureau:	5
Voor het Algemene Nut:	5
3. Stand van zaken, ontwikkelingen en knelpunten	5
Bezit en bouwkundige staat:	5
Uitbreiding bezit :	5
Toenemende aandacht voor regionale culturele identiteit:	5
4. Beleid 2025-2030	6
Financiën:	6
Wat willen we bereiken?	6
Wat gaan we doen?	6
Digitale mogelijkheden:	6
Actiever aandacht vestigen op schenken en nalaten:	7
Aanpassen beleidsplan:	7
Jaarplan:	7

1. Inleiding

Voor u ligt het Beleidsplan 2025-2030 van de Monumentenstichting Harlingen. In dit beleidsplan geven we aan waar we ons als bestuur de komende jaren op willen richten.

Onze stichting is opgericht op 17 augustus 2015 in de Gemeente Harlingen.

De stichting heeft de volgende eigendommen in beheer:

1. Franekereindsbrug
2. Oosterbrug
3. Singelbrug
4. Grote Sluis aan de Rommelhaven
5. Kleine Sluis aan de Rozengracht
6. Kerkpoortsbrug
7. Raadhuisbrug

De gemeenteraad van Harlingen heeft op 28 februari 2024 besloten dat ook de Kerkpoortsbrug (gerestaureerd in 2022/2023) en de Raadhuisbrug (gerestaureerd in 2024/2025) zullen worden overgedragen aan de stichting. De overdracht van beide bruggen zal plaatsvinden in de loop van 2025 zodra de restauratie van de Raadhuisbrug is afgerond.

Met name de sluisen en bruggen vormen herkenbare bakens in het historische Harlingen. Door de goede zorgen voor haar monumenten draagt onze stichting actief bij aan het behoud van de monumenten in de gemeente Harlingen.

Wat willen we de komende jaren proberen te bereiken? Ons belangrijkste doel is om al onze bezittingen in een zodanige staat te houden, dat regulier onderhoud voldoende is voor de instandhouding. In dit beleidsplan zetten we uiteen welke beleidskeuzes we gemaakt hebben om dit doel te bereiken. Op basis hiervan willen wij de komende jaren werken aan het behoud van het erfgoed, dat in ons bezit is.

Als monumentenstichting zorgen wij professioneel voor onze monumenten en dragen zo actief bij aan het behoud van het bijzondere en zeer gevarieerde historische Harlingen.

Onze monumenten verspreid over de gemeente Harlingen

2. Monumentenstichting Harlingen

Missie:

De *Monumentenstichting Harlingen* zet zich in voor het herstel en de instandhouding van rijks- en gemeentelijke monumenten in de gemeente Harlingen.

Doelen:

Uitgaande van deze missie heeft de stichting de volgende doelen:

- Het op professionele basis restaureren, onderhouden en beheren van de monumentale objecten door het inzetten van uitsluitend deskundigen en mensen die kennis hebben van monumenten in de breedste zin;
- Het vergroten van: belangstelling voor, kennis van de monumenten en het levend houden van de publieke belangstelling voor deze rijks monumentale objecten door middel van onze website;
- Het leveren van een bijdrage aan de instandhouding en versterking van de beleving en de waardering van het karakteristieke Friese cultuurlandschap;
- Het krijgen en verschaffen van meer inzicht in de bouwhistorie van onze monumenten door het laten uitvoeren van bouwhistorische verkenningen en -onderzoeken;
- Het bijdragen aan de toeristische aantrekkelijkheid van de provincie Fryslân in het algemeen en de gemeente Harlingen in het bijzonder.

In artikel 2 van de statuten is opgenomen.

1. De stichting heeft ten doel:
 - a. Het bevorderen van de instandhouding van monumenten als bedoeld in de Monumentenwet 1988 en of de Erfgoedverordening gemeente Harlingen, voor zover deze zijn gelegen binnen de grenzen van de gemeente Harlingen
 - b. Het verrichten van alle verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn
 - c. Het beheren van de monumenten
2. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:
 - a. Het in juridische eigendom verwerven van monumenten als hiervoor omschreven
 - b. Het (doen) restaureren en onderhouden van de verworven monumenten
 - c. Nauwe contacten te onderhouden met de verantwoordelijke gemeentebestuurders van de gemeente Harlingen en de provincie Fryslân
 - d. Het vergroten van het draagvlak onder de bevolking voor de monumenten
 - e. De verwerving van geldmiddelen
 - f. Alle andere wettige middelen die voor het doel bevorderlijk kunnen zijn

Onze stichting dient het algemeen belang en heeft geen winstoogmerk.

Ontstaan en ontwikkeling:

Op 10 juni 2015 heeft de gemeenteraad van Harlingen besloten tot het oprichten van een monumenten-stichting voor de gemeentelijke monumentale eigendommen. Dit om te voorkomen dat monumentale objecten zouden verpauperen of teloorgaan. Inmiddels hebben wij 5 rijksmonumenten in ons bezit. In de loop van 2025 worden naar nog de Kerkpoortsbrug en de Raadhuisbrug aan toegevoegd. De waardering voor de monumenten in onze gemeente en provincie is de afgelopen decennia gestaag toegenomen. Onze stichting hoopt een van de belangrijkste monumentenorganisaties in de provincie Fryslân te worden, dit mede omdat de gemeente Harlingen met 610 monumenten een vooraanstaande plaats inneemt in de provincie en technische en inhoudelijke expertise op het gebied van de monumentenzorg wordt ondersteund door de ambtenaren van de gemeente Harlingen. Ook binnen het bestuur is de nodige expertise aanwezig op het gebied van bestuur, financiën en monumentenzorg. Op deze wijze wordt door de stichting zeer professioneel gewerkt.

Bestuur:

G. Jorna,	voorzitter
J.H. Keulen,	secretaris en juridische zaken
Tj. Zandhuis,	penningmeester
R.P. Hoekema,	vicevoorzitter, communicatie en verzekeringszaken
P. Frölich,	technische zaken

Bureau:

Het door het bestuur vastgestelde beleid van de stichting wordt onder dagelijkse verantwoordelijkheid van de voorzitter, de secretaris en de penningmeester door het ambtelijk apparaat van de gemeente Harlingen uitgevoerd. De stichting vergadert in het gemeentehuis van Harlingen. De gemeente Harlingen ondersteunt de Monumentenstichting Harlingen.

Voor het Algemene Nut:

De stichting heeft een zogeheten ANBI-verklaring (RSIN: NL 8554 56 139). Omdat zij een Algemeen Nut Beogende Instelling is, kunnen giften aan de stichting onder voorwaarden worden afgetrokken van de inkomstenbelasting. Bovendien hoeft de stichting geen belasting te betalen over erfstellingen en legaten. Aan de eisen die de belastingdienst stelt aan deze verklaring wordt voldaan door het publiceren van de juiste gegevens en documenten op onze website: www.monumentenstichtingharlingen.frl

3. Stand van zaken, ontwikkelingen en knelpunten

In dit hoofdstuk beschrijven we kort de stand van zaken rond het bezit en de werkzaamheden van onze stichting, wat we verwachten dat er de komende jaren op ons af zal komen en tot welke (nieuwe) uitdagingen dit zal leiden. We benoemen ook de huidige en te verwachten (specifieke) knelpunten.

Bezit en bouwkundige staat:

Onze stichting heeft de eerder beschreven vijf monumentale objecten in haar bezit gekregen. Daar worden in de loop van 2025 nog de Kerkpoortsbrug en de Raadhuisbrug aan toegevoegd. Allemaal monumenten die niet te exploiteren zijn. Geld genereren uit dit bezit is daarom niet of nauwelijks mogelijk. Bruggen en Sluizen kunnen niet verhuurd worden. De afgelopen jaren hebben wij de bruggen gerestaureerd. Het is ons streven om alle monumenten op een goed onderhoudspeerl te krijgen en dit met regulier onderhoud ook zo te houden.

Uitbreiding bezit :

Onze stichting is bereid meer monumenten in eigendom te verkrijgen. Voorwaarde voor eventuele uitbreiding van het monumentenbezit is wel dat de gemeente Harlingen als belangrijkste 'sponsor' hiermee instemt en dat er voor de instandhouding van deze monumenten voldoende financiën voorhanden zijn.

Toenemende aandacht voor regionale culturele identiteit:

In deze tijd die gekenmerkt wordt door mondialisering, digitalisering en vervagende grenzen, zien we een oplevende belangstelling voor de geschiedenis en de cultuur van de eigen streek. De oude Friese kerken en torens, molens en klokkenstoelen, bruggen en sluizen zijn bij uitstek objecten waardoor de beleving van de eigen geschiedenis en cultuur vorm kan krijgen.

4. Beleid 2025-2030

Financiën:

Het bestuur heeft een behoudende financiële boekhouding kunnen opzetten, die gekenmerkt als sober en doelmatig. Door het verkrijgen van de SIM-subsidie kunnen wij het noodzakelijke onderhoud voor de eerste komende 5 jaar uitvoeren. De huidige SIM-subsidieperiode loopt tot en met 2026. Het bestuur zal tijdig een nieuwe aanvraag indienen om ook voor de daarop volgende periode deze subsidie te kunnen ontvangen. Bij diverse fondsen zal getracht worden extra gelden te verkrijgen. Hoewel we zien dat er de laatste jaren minder fondsen beschikbaar komen voor onderhoud aan monumentale objecten, blijft het bestuur permanent mogelijkheden onderzoeken om hiervoor subsidies en (financiële) bijdragen te verwerven.

Jaarlijks zal er door een erkend financieel bureau een jaarrekening worden gepresenteerd waarin verantwoording wordt afgelegd voor de financiële zaken en de uitgevoerde werkzaamheden. Deze jaarrekening zal aangeboden worden aan het College van B&W van de gemeente Harlingen.

Wij hebben een beheersplan voor alle objecten gemaakt voor de komende 15 jaar, één keer per 5 jaar zal het beheersplan worden herzien.

Het bestuur is van mening dat de minimale omvang van de reservepositie van de stichting voorshands moet worden bepaald op € 5.000 per object. Dit bedrag is gebaseerd op elders gehanteerde criteria. Totaal voor 7 monumenten is de minimale omvang van de reservepositie dan € 35.000.

De rijkssubsidie voor de instandhouding van de monumenten is beperkt tot het onderhoud aan het casco en het eventuele monumentale interieur, waaronder ook uurwerken en klokken. De provincie Fryslân heeft tot nu toe steeds subsidie beschikbaar gesteld voor restauraties. Van het rijk en de Gemeente Harlingen krijgen wij onderhoudssubsidie. Zonder deze bijdragen zou het voor onze stichting onmogelijk worden de monumenten goed te onderhouden.

De nadruk voor de komende jaren ligt op de voortzetting van het beleid, maar daarnaast zullen we *nog* vindingrijker moeten worden in het aanboren van nieuwe inkomstenbronnen, zoals bijvoorbeeld het oprichten van een stichting Monumenten Vrienden van Harlingen in samenwerking met Oud Harlingen.

Wat willen we bereiken?

Zoals we eerder hebben aangegeven is het onze ambitie om rijks-gemeentemonumenten die men ons heeft toevertrouwd (of nog wil toevertrouwen) goed te beheren. Deze ambitie kunnen we alleen waarmaken als we daarvoor ook de benodigde middelen hebben. Dit is niet zonder meer het geval en dat houdt in dat we niet alles kunnen doen wat we graag zouden willen doen. We zullen keuzes moeten maken en het zou kunnen zijn dat die keuzes niet altijd in het voordeel van de monumenten uitvallen. Tegelijkertijd werken we er hard aan onze inkomsten zo goed mogelijk op peil te houden.

Wat gaan we doen?

Als stichting vinden wij het belangrijk dat er op professionele wijze wordt omgegaan met de monumenten. Dit betekent onder meer dat wij bij de aanpak van het instandhoudingswerk de gangbare kwaliteitsnormen, die een objectieve maatstaf vormen voor de kwaliteit van de uitvoering van het instandhoudingswerk, respecteren.

Daarnaast staan wij planmatig onderhoud van onze monumenten voor. Tijdig onderhoud kan dure en ingrijpende restauraties voorkomen. Daarom is planmatig onderhoud een vereiste. De stichting heeft zich aangesloten bij de Monumentenwacht Fryslân die om de 2 jaar onze objecten inspecteert en rapporteert. Tevens worden de bruggen extra op veiligheid geïnspecteerd door de Provincie Fryslân. Naar aanleiding van deze inspecties worden onze beheersplannen gecontroleerd en verbeterd. Aan de hand van deze plannen worden de onderhoudswerkzaamheden opgedragen aan bedrijven die over voldoende deskundigheid beschikken. Daarnaast gaat het bestuur de voortgang en de uitvoering voor de dat jaar gepland staande onderhoudswerkzaamheden nog strakker monitoren dan in het verleden. Er zal meerdere keren per jaar een overleg zijn met de betrokken aannemers en daarbij zullen de vorderingen en eventuele knelpunten worden besproken en, daar waar dat nodig zou zijn, worden bijgestuurd.

Voor de monumenten die bij in ons bezit zijn, is het onderhoud voor de komende vijf jaar met steun van het rijk, en Gemeente Harlingen veilig gesteld.

Digitale mogelijkheden:

Op 1 november 2015 is onze website www.monumentenstichtingharlingen.frl gelanceerd. Verder zullen wij op termijn bordjes met een QR-code aanbrengen bij onze monumenten waardoor toeristen rechtstreeks naar onze website

worden geleid. Toeristen kunnen via de code op onze website meer over het betreffende monument lezen. Met name de jongere generatie hopen we op die manier te interesseren voor onze monumenten. Wordt de QR-code op termijn voorbijgestreefd of vervangen door een ander systeem, dan willen wij daar natuurlijk bij aansluiten.

Daarnaast is de stichting sinds 2016 ook actief via een aantal sociaal media-kanalen (Facebook met 223 volgers, Instagram met 667 volgers en X/Twitter met 146 volgers) waarop niet alleen de activiteiten van de stichting onder de aandacht worden gebracht maar ook ander aan erfgoed gerelateerde informatie of nieuws wordt gedeeld. In de komende periode zal worden gekeken of deze huidige kanalen nog zorgen voor een optimaal bereik en of er wellicht ook via andere platformen content met de volgers en andere belangstellenden van de stichting kan worden gedeeld. Ook de vorm waarop dat gebeurt, zal nader worden onderzocht.

Actiever aandacht vestigen op schenken en nalaten:

Het ligt in onze bedoeling ook meer aandacht te vragen voor schenkingen en nalatenschappen. Onder ander door mensen erop te wijzen dat onze Stichting niet zonder hun steun kan.

Aanpassen beleidsplan:

De wereld is steeds in ontwikkeling. Voor monumentenzorg is dit niet anders. Als stichting zullen we ons beleid regelmatig moeten aanpassen aan veranderende regelgeving en nieuwe subsidieregelingen. Het is daarom ons streven om ons beleid iedere vijf jaar onder de loop te nemen en het beleidsplan te actualiseren.

Jaarplan:

Het bestuur van de Monumentenstichting Harlingen zal jaarlijks een Jaarplan maken waarin beschreven wordt welke activiteiten in dat jaar zullen worden ontwikkeld of worden uitgevoerd. Dit Jaarplan met zijn begroting wordt aangeboden aan het College van B&W van de gemeente Harlingen.

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 28 januari 2025

G. Jorna, voorzitter

L. Keulen, secretaris